

Aardappelen poten en rugopbouw in één werkgang

De teelt van aardappelen vraagt in het voorjaar altijd veel tijd en arbeid. Naast de hoofdgrondbewerking op de lichte gronden, is er de pootbedbereiding, het poten en in een aparte bewerking de rugopbouw met een aanaarder of rijenfrees. Het kan echter ook in één werkgang.

Tekst: Richard Korver - Foto's: Richard Korver, leverancier

Voorop de grote akkerbouwbedrijven is er de laatste jaren een trend gaande om bewerkingen te combineren.

Dit bespaart tijd en arbeid, en bovendien wordt de grond in het voorjaar dan minder bereiden. Deze ontwikkeling heeft ook plaatsgevonden in de aardappelteelt. De pootbedbereiding, poten en het opbouwen van de ruggen kunnen in één werkgang. Aardappelpootmachinesfabrikanten Grimme en Miedema (Hassia) hebben hierop ingespeeld. Zo heeft Hassia een combinatie met een drukoverdrachtsysteem op de aanaarder. Deze zorgt ervoor dat de druk op de aanaarder constant blijft, waardoor overal een gelijkvormige rug wordt opgebouwd. Tevens heeft

deze machine high-speed aanaardkappen voor stabiele en volumineuze ruggen.

Praktijk

Akkerbouwer Guus Roebroek uit Beek maakt inmiddels al twee jaar gebruik van de Hassia met drukoverdrachtsysteem en is er zeer tevreden over. Van de 130 ha aardappelen die hij jaarlijks poot, doet hij er 80 met de Hassia-combinatie. Zijn akkerbouwbedrijf ligt op de lössgrond en in de hellingen, waardoor het voorheen moeilijk was om de rug precies midden boven de poter op te bouwen. Met de Hassia-combinatie is dat probleem opgelost. Het gewas staat nu exact in het midden van de ruggen.

Arbeidsbesparing

De hoofdgrondbewerking is erg belangrijk. De grond moet overal tot op een gelijke diepte los gemaakt zijn om verschillen in insporing, pootdiepte en rugopbouw te voorkomen. Het grote voordeel ziet Guus Roebroek in de arbeidsbesparing. Er is géén aparte man en aparte trekker nodig voor de rugopbouw. Voorin de fronthef van de 160 pk zware trekker hangt de rotorkop voor de pootbedbereiding. De trekker zelf is uitgerust met dubbellucht op rijafstand, zodat de poter in onbereiden grond komt te liggen. Is normaal gesproken het pootgoed bepalend voor de maximale rijnsnelheid, in deze combinatie is de grondbewerking de beperkende factor. De rijnsnelheid bedraagt 5 - 6,5 km/h. Hiermee ligt de capaciteit van het poten ongeveer 10 tot 15% lager, afhankelijk van de perceelsoppervlakte.

Direct rugopbouw

Doordat de combinatie de rug direct opbouwt, is er geen risico dat je niet kan aanaarden vanwege teveel neerslag. Als de grond geschikt is voor het poten, is de grond ook geschikt voor het aanaarden. Bij de teelt van aardappelen op lichte zandgronden voorkom je hiermee dat de grond te droog is om een goede rug op te bouwen. De rug heeft voldoende tijd om te bezakken en vervolgens voor opkomst van de aardappelen een bespuiting uit te voeren met een bodemherbicide.

Meer aandacht

Het werken met deze machine vraagt wel meer aandacht van de chauffeur. Hij moet namelijk drie bewerkingen tegelijk in de gaten houden. Wanneer je iets verstelt aan de pootmachine, moet je ook de aanaarder bij-

stellen. De controle is wel eenvoudig omdat je gelijk kunt zien waar de aardappel in de rug zit. De pootmachine kan je aan het einde van een werkgang niet direct uit de grond halen, omdat de rug tot het einde toe moet worden opgebouwd. Daarom is de pootmachine uitgerust met hydraulisch aangedreven bekerbanden. Deze worden vanaf de trekker bediend via de LBS-control. Dit is een regelcomputer die de elektrisch hydraulische functies van de pootmachine bediend, zoals de markeurs, elektrische trillers, hydraulische kipbunker en het instellen van de pootafstand in de rij. Een tastsensor bewaakt de vulling van de pootbekers en waarschuwt als er missers zijn.

Vullen

Met deze combinatie is het niet mogelijk om rechtstreeks vanuit de kipper de bunker van de pootmachine te vullen. Vanwege de aanaarder kan de pootmachine niet dicht genoeg achter de kipper komen en de hydraulische kipbunker kan niet laag genoeg komen omdat deze is begrensd vanwege de aanaarder die erachter zit. Een goede oplossing hiervoor is een hydraulisch transportbandje achter de kipper.

Opwarmen

In het verleden is vaak gepleit voor een zo laat mogelijke rugopbouw. De grond rondom de knol zou dan sneller opwarmen waardoor de

Deze aardappelen zijn op dezelfde dag gepoot. Op het rechter gedeelte van het perceel zijn de ruggen, gecombineerd met het poten, in één werkgang opgebouwd. Op het linker gedeelte van het perceel zijn de ruggen twee weken later gefreesd.

kieming en opkomst vlotter zou verlopen. Verschillende praktijkvergelijkingen geven aan dat daar geen verschil in zit. De reden hiervan kan zijn dat bij een directe rugopbouw het grondoppervlak waarop de zon kan instralen groter is waardoor die de rug goed opwarmt. ■

Tips

- Om slagvaardig te kunnen werken met een combinatie van grondbewerking, poten en rugopbouw is een trekker nodig vanaf 100 kW. Deze trekkers beschikken ook over voldoende hefvermogen.
- Als je werkt met spuitpaden dan kan je een pootmachine uitgerust met rijpadenmarkering. Deze is handmatig of automatisch te bedienen.
- Bij het aanaarden in een aparte werkgang, kan je gebruik maken van een automatisch stuursysteem om de ruggen exact midden boven de aardappelen op te bouwen.
- Controleer regelmatig de pootafstand en de pootdiepte om er zeker van te zijn dat de aardappelen op de juiste plaats terecht komen.
- Houd bij de aanschaf van een pootmachine ook rekening met voorzieningen zoals een poederapparaat, granulaatstrooier of spuitleidingenset.

Bij de teelt van aardappelen op de zware gronden kan er gekozen worden voor de combinatie van pootbedbereiding, poten en rijenfreesen.

Net klaar in de fabriek van Miedema, een Hassia pootmachine met Speedrigger aanaardkap voor het gelijk opbouwen van de aardappelrug. De pootmachine rechtstreeks vullen vanuit de kipper gaat niet, wel via een hydraulisch transportbandje achter de kipper.

Ing. Richard Korver is specialist mechanisatie bij DLV Plant B.V. Voor meer informatie kunt u bellen met DLV plant B.V. te Horst, telefoon (077) 398 75 00.